

biorstw gospodarki uspołecznionej, podatków i innych danin publicznych, pieniądza, kredytu, wkładów, działalności instytucji kredytowych i oszczędnościowych, giełd i bilansu płatniczego, oraz e) ruchu inwestycyjnego (inwestycji w przemyśle, rolnictwie, komunikacji, handlu, budownictwie oraz inwestycji w dziedzinie zdrowotności, ubezpieczeń społecznych, opieki społecznej, oświaty, kultury i innych inwestycji w gospodarce narodowej).

Departament dzieli się na wydziały: 1. handlu wewnętrznego, 2. handlu zagranicznego, 3. cen, 4. komunikacji i łączności, 5. finansów, 6. inwestycji i 7. przedsiębiorstw budowlanych.

§ 5. Do zakresu działania Departamentu Statystyki Zatrudnienia i Płac (IV) należy prowadzenie badań statystycznych w zakresie zatrudnienia, płac i norm, ubezpieczeń oraz warunków bytu.

Departament dzieli się na wydziały: 1. zatrudnienia, 2. płac i norm i 3. warunków bytu i ubezpieczeń.

§ 6. Do zakresu działania Departamentu Statystyki Ludności i Spraw Społecznych (V) należy prowadzenie badań statystycznych, dotyczących ludności i spraw społecznych, w szczególności zaś badań w zakresie: a) stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego ludności oraz jej wędrowek wewnętrznych i zewnętrznych, b) służby zdrowia (organizacji tej służby, profilaktyki, lecznictwa, szpitalnictwa, farmaceutyki, chorób, przyczyn zgonów itd.), c) szkolnictwa, oświaty pozaszkolnej, nauki, życia kulturalnego i umysłowego, wychowania fizycznego, d) opieki społecznej, oraz e) organizacji społecznych i życia politycznego, organizacji i działalności administracji publicznej, sądownictwa i przestępczości.

Departament dzieli się na wydziały: 1. ludności, 2. zdrowotności, 3. oświaty i kultury i 4. statystyk społecznych i administracyjnych.

§ 7. Do zakresu działania Biura Spisów (VI) należy przygotowywanie, organizowanie i przeprowadzanie spisów powszechnych oraz innych masowych badań statystycznych na podstawie programów, ustalonych przez Biuro przy współudziale właściwych rzeczowo departamentów i biur lub na ich wnioski. Ponadto do zakresu działania Biura należy prowadzenie kartoteki miejscowości i ewidencji zmian w podziale administracyjnym Państwa.

§ 8. Do zakresu działania Biura Studiów (VII) należy prowadzenie analizy zjawisk, będących przedmiotem badań statystycznych, w szczególności zaś: a) opracowywanie bilansów gospodarki narodowej, b) koordynacja prac związanych z obliczaniem wskaźników, c) zbieranie materiałów o rozwoju sytuacji gospodarczej za granicą, oraz d) wykonywanie prac specjalnych.

§ 9. Do zakresu działania Biura Koordynacji Statystyki (VIII) należy: a) metodologia statystyki, klasyfikacja oraz definiowanie jednostek badawczych i pojęć statystycznych, b) koordynacja programów badań statystycznych podejmowanych przez Główny Urząd Statystyczny, c) koordynacja badań statystycznych i sprawozdawczości statystycznej, podejmowanych przez władze, urzędy i instytucje państwowe, instytucje prawa publicznego, związki zawodowe, oraz przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej; nadzór fachowy nad wymienionymi wyżej badaniami i sprawozdawczością, d) prowadzenie centralnego rejestru statystycznego, e) wykonawstwo w dziedzinie publikowania wyników badań statystycznych oraz naukowych prac statystycznych, tłumaczenia, prace graficzno-statystyczne, f) informacja statystyczna, g) popularyzacja statystyki, oraz h) koordynacja programów szkolenia kadr statystycznych.

Biuro dzieli się na wydziały: 1. programów i metodologii, 2. rejestru i 3. publikacji i informacji.

Ponadto w skład Biura wchodzi Biblioteka Głównego Urzędu Statystycznego, która gromadzi i prowadzi księgozbiór i archiwum statystyczne Urzędu, prowadzi bibliografię statystyczną oraz zarządza wydawnictwami Urzędu. Biblioteka Głównego Urzędu Statystycznego jest centralną biblioteką statystyczną w Państwie i publiczną biblioteką.

§ 10. Do zakresu działania Biura Techniki Statystycznej i Maszyn (IX) należy koordynacja badań statystycznych z punktu widzenia technicznego i opracowywanie materiału statystycznego przygotowanego przez poszczególne departamenty i biura lub inne urzędy i instytucje, w szczególności zaś: a) ustalanie metod techniki statystycznej, b) organizacja techniki opracowania poszczególnych badań statystycznych, oraz c) dokonywanie opracowań materiału przy pomocy specjalnych maszyn statystycznych lub przy użyciu zwykłych maszyn rachunkowych, albo systemem ręcznym. Do Biura należy również zaopatrywanie Głównego Urzędu Statystycznego w maszyny statystyczne i rachunkowe oraz zarząd tymi maszynami.

§ 11. Do zakresu działania Biura Administracyjnego (X) należą sprawy organizacyjne Urzędu i zaopatrzenia go w środki działania prawne, pieniężne i rzeczowe, w szczególności zaś: a) sprawy organizacyjne Urzędu i lokalnych organów statystycznych, sprawy prawne, sprawy zasadnicze, wynikające ze stosunku do innych władz, urzędów i instytucji, sprawozdawczość ogólna z działalności Urzędu i lokalnych organów statystycznych, b) sprawy budżetowe, rachunkowe i kasowe, c) sprawy gospodarcze z wyjątkiem zaopatrzenia Urzędu w maszyny statystyczne i rachunkowe, oraz d) sprawy kancelaryjne.

Biuro dzieli się na wydziały: 1. organizacyjno-prawny, 2. budżetowy i 3. gospodarczy.

Ponadto w skład biura wchodzi: oddział ekspedycji i łączności wraz z kancelarią ogólną Urzędu oraz sekretariaty Prezesa i Wiceprezesa.

§ 12. Do zakresu działania Biura Personalnego (XI) należy załatwianie spraw osobowych w Urzędzie i spraw szkolenia kadr pracowniczych.

§ 13. Do zakresu działania Samodzielnego Wydziału Kontroli należy wykonywanie kontroli organizacji, administracji, gospodarki i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Głównego Urzędu Statystycznego z punktu widzenia planowości, legalności, rzetelności, gospodarności i celowości.

§ 14. W każdym departamencie i biurze oraz w Samodzielnym Wydziale Kontroli istnieje sekretariat departamentu (biura, Samodzielnego Wydziału), do zakresu działania którego należy wykonawstwo w zakresie opracowywania planów prac departamentu (biura, Samodzielnego Wydziału) i sprawozdawczości ogólnej z jego działalności, oraz załatwianie w zakresie departamentu (biura, Samodzielnego Wydziału) spraw: osobowych, budżetowych, gospodarczych i kancelaryjnych.

§ 15. Biura nie dzielące się na wydziały oraz wydziały dzielące się na oddziały, gdy różnorodność i ilość spraw wymagają dalszego podziału na jednostki organizacyjne.

Podział na oddziały — poza przypadkiem, o którym mowa w § 11 ustęp ostatni — ustanawia Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w drodze zarządzenia, po urzędowym wyrażeniu zgody przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 16. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może powoływać wewnętrzne komisje, komitety i zespoły pracy. Zarządzenie powołujące komisje (komitet, zespół pracy) określi zarazem jej (jego) zakres i środki działania, organizację, czas istnienia i źródła pokrycia wydatków.

§ 17. Na czas przeprowadzenia spisu powszechnego i bezpośredni okres przed i po spisowy Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego powołuje Generalnego Komisarza Spisowego, którego zadaniem jest naczelnie kierownictwo akcją spisową w zakresie działania Głównego Urzędu Statystycznego i koordynacja czynności w tym zakresie wszystkich departamentów i biur Urzędu, z zastrzeżeniem uprawnień Prezesa Urzędu.

Generalnemu Komisarzowi Spisowemu mogą być w drodze zarządzeń powołanych do tego władz nadane uprawnienia koordynacji czynności spisowych również w zakresie działania innych władz i urzędów.

§ 18. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w drodze zarządzenia:

1) ustala: a) szczegółowy podział czynności pomiędzy poszczególne departamenty, biura i wydziały, b) zakres i sposób ich współdziałania ze sobą, c) podział biur nie dzielących się na wydziały oraz wydziałów na oddziały; zakres działania oddziałów, d) zakres czynności Wiceprezesa oraz e) zakres aprobaty i podpisu Prezesa, Wiceprezesa i innych pracowników Urzędu;

2) wyznacza swego zastępcę na czas nieobecności służbowej swojej i Wiceprezesa;

3) wydaje: a) instrukcje służbowe, b) regulamin pracy Urzędu i c) regulamin Biblioteki Głównego Urzędu Statystycznego.

DZIAŁ II SPRAWY GOSPODARKI NARODOWEJ

1040.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODAR- CZEGO

z dnia 19 września 1949 r.

w sprawie częściowej zmiany spisu biur projektowych.
Na zasadzie § 1 pkt. 1 uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 maja 1949 r. w sprawie

uzgadniania i zatwierdzania projektów urządzeń zakładów przemysłowych przedsiębiorstw państwowych przez władze przemysłowe (Monitor Polski Nr. A—84, poz. 1031) zarządza się w porozumieniu z Ministrami Przemysłu Ciężkiego i Leśnictwa, co następuje:

§ 1. W spisie biur projektowych, stanowiącym załącznik do uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 maja 1949 r. w sprawie uzgadniania i zatwierdzania projektów urządzeń zakładów przemysłowych przedsiębiorstw państwowych przez władze przemysłowe (Monitor Polski Nr. A—84, poz. 1031), wprowadza się następujące zmiany:

1. Pod L. p. 5 dodaje się: oddział w Radomiu.
2. Dodaje się L. p. 15 w brzmieniu: Leśnictwa — Biuro Techniczne Ministerstwa Leśnictwa, Warszawa, Wawelska 52/54.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr
KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU CIĘŻKIEGO w/z R. Fidelski
MINISTER LEŚNICTWA B. Podedworny

1041.

**ZARZĄDZENIE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

z dnia 13 października 1949 r.

w sprawie powołania przymusowych zrzeszeń prywatnego przemysłu.

Na wniosek zainteresowanych samoistnych przemysłowców i zgodnie z opinią Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie oraz na mocy art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 498) wraz z późniejszymi zmianami zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołuje się następujące zrzeszenia prywatnego przemysłu:

- 1) Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Papierniczo-Przetwórczego,
- 2) Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego,
- 3) Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Poligraficznego,
- 4) Ogólnopolskie Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Budowlanego i Instalacyjnego.

§ 2. Siedzibą Zrzeszeń jest m. st. Warszawa.

§ 3. Zrzeszenia mają charakter przymusowy i należą do nich przedsiębiorcy wykonujący przemysły, wymienione w § 1, jest obowiązkowe.

§ 4. Wpisu do rejestru członków Zrzeszenia dokonywuje Zarząd Zrzeszenia. Wpis do rejestru następuje na wniosek zainteresowanego przemysłowca, bądź z inicjatywy Zarządu Zrzeszenia lub na polecenie władz nadzorczych. Od decyzji w przedmiocie wpisu lub odmowy wpisu służy zainteresowanemu prawo odwołania do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. Odwołanie winno być wniesione na piśmie w ciągu dni czterdziestu od dnia otrzymania za wiadomienia o decyzji Zarządu. Decyzja Izby Przemysłowo-Handlowej wydana na skutek odwołania jest w toku instancji ostateczna. Prawo odwołania nie służy w wypadku wpisu na polecenie władz nadzorczych.

§ 5. Szczegółową organizację i zakres działania Zrzeszeń określają statuty, nadane przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

§ 6. Do czasu ukonstytuowania się pierwszych statutowych władz Zrzeszenia Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego może powołać Tymczasowy Zarząd Zrzeszenia. Tymczasowy Zarząd posiada uprawnienia i obowiązki Zarządu Zrzeszenia.

§ 7. Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu wymienione pod poz. 15—33 w zarządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 czerwca 1947 r. w sprawie powołania przymusowych zrzeszeń prywatnego przemysłu (Monitor Polski Nr 110, poz. 717) oraz pod poz. 31—34 oraz 44 w zarządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 kwietnia 1948 r. w sprawie powołania przymusowych zrzeszeń prywatnego przemysłu (Monitor Polski Nr 52, poz. 298) — przestają istnieć i działalność ich oraz majątek przejmują odpowiednie Ogólnopolskie Zrzeszenia, wymienione w § 1.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1949 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr

1042.

**ZARZĄDZENIE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

z dnia 31 października 1949 r.

w sprawie reorganizacji cechów rzemieślniczych.

Na podstawie § 3 pkt. 2 lit. d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 190) ustala się następujące zasady cechowej organizacji rzemiosł:

1. Cechy istniejące powinny być zjednoczone w większe organizacje cechowe stosownie do siatki cechów dla każdego województwa, przedłożonej przez właściwe terytorialnie izby rzemieślnicze na podstawie systemu zjednoczenia, uwidocznionego w załączniku.

2. Stosownie do przedłożonej przez właściwe terytorialnie izby rzemieślnicze siatki zjednoczenia cechów dla danego województwa, wojewodowie (Prezydenci m. st. Warszawy i m. Łodzi) na podstawie ust. 2 art. 160 prawa przemysłowego w brzmieniu dekretu z dnia 3 kwietnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 130), zarządzą powołanie cechów, określając ich siedzibę i rzemiosła przynależne do poszczególnych cechów oraz włączenie istniejących cechów do odnośnych cechów zjednoczonych. W zarządzeniu należy zobowiązać zarządy cechów podlegających włączeniu do podjęcia wszystkich niezbędnych ku temu kroków i ustanowić zarząd komisaryczny nowoutworzonych cechów, złożony z 3 osób i przewodniczącego. Zadaniem zarządu komisarycznego jest ukonstytuowanie nowego cechu.

3. Przy powoływaniu nowych cechów należy mieć na względzie następujące zasady:

- a) nowy cech rzemieślniczy powinien zrzeszać co najmniej 50 rzemieślników odpowiednich rzemiosł, wykonujących rzemiosło w okręgu jego działalności. W razie obniżenia się tej liczby może być powołany specjalny cech, obejmujący dwa lub więcej pokrewne cechy, uwidocznione w załączniku,
- b) teren działalności cechu nowoutworzonego stanowić będzie jeden powiat administracyjny, a w wyjątkowych przypadkach obszar większy (kilka powiatów lub województw),
- c) nowy cech staje się prawonastępcą włączonych doń cechów dotychczasowych,
- d) zarządzenie wojewody o powołaniu nowych cechów i włączeniu do nich cechów istniejących winno być ogłoszone we właściwym Dzienniku Wojewódzkim, przesłane podległym władzom przemysłowym I instancji oraz doręczone właściwym izbom rzemieślniczym i cechom podlegającym włączeniu.

4. Władze przemysłowe I instancji (starostowie, prezydenci miast wydzielonych) na podstawie art. 162a prawa przemysłowego w brzmieniu ustawy z dnia 8 sierpnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 463) zatwierdza statuty nowoutworzonych cechów według wzoru statutu cechu, opracowanego przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

5. Władza przemysłowa I instancji zaprowadzi rejestr nowoutworzonych cechów, zawierający: nazwę, siedzibę, obszar działalności cechu, datę powołania i rozwiązania cechu.

6. Okręgowe związki cechów powołane zostaną przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego stosownie do postanowienia art. 167a prawa przemysłowego.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w/z E. Szyr

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 31 października 1949 r. (poz. 1042).

Nomenklatura cechów i ich właściwość zawodowa.

1. Cech rzemiosł budowlanych:
 - a) budownictwo
 - b) betoniarstwo
 - c) budowa kominów
 - d) dekarstwo
 - e) instalatorstwo centralnego ogrzewania i urzą-